

EGY JOBB VILÁGÉRT

Bűnmegelőzési kiadvány

„Mi a bűnmegelőzés?

A bűnmegelőzés nemzetközileg elfogadott fogalmát az Európai Unió Tanácsa 2001. május 28-án hozott döntése alapján a következőképpen adja meg: minden olyan intézkedés és beavatkozás, melynek célja vagy eredménye a bűnözés mennyiségi csökkentése, az állampolgárok biztonságérzetének minőségi javítása, történjék az a bűnalkalmak csökkentésével, a bűnözést előidéző okok hatásának mérséklésével, vagy a sértetté válás megelőzésével. (1)

„A bűnmegelőzés tulajdonképpen egyidős az emberiséggel. Már a sumér kultúrákban megjelenik tételesen, majd Senecánál is felvetődik a bűnmegelőzés gondolata. Kifejezésre jut, hogy meg kell büntetni az elkövetőt, de az államnak inkább a megelőzéssel kell foglalkoznia. A bűnmegelőzés tanult ismeretek alapján, készségszinten elsajátított védekezési mechanizmus eredménye. Négyéves korban kell elkezdni az életkorspecifikus bűn- és balesetmegelőzési oktatást, amely akkor hatékony, ha minimum tíz évig tart. Aki ezeket az ismereteket elsajátította, jó eséllyel nem lesz áldozat, sem elkövető.” (2)

Az iskolai bántalmazás, zaklatás

Az iskoláskorú gyermekeknél a szociális fejlődés velejárója, hogy gyakran piszkálják egymást, gúnyolódnak a másikon. Ezek a megnyilvánulások azonban könnyen csaphatnak át bántalmazásba. Szülőként amint észrevesszük a bántalmazás jeleit, akármelyik oldalon is áll a gyermekünk, felelősségünk visszatelelni a helyes útra.

**„Amit
nem akarsz
magadnak,
azt ne tedd
soha mással!”
Konfuciusz**

A legárulkodóbb, zaklatásra utaló jelek:

- Gyakran jön haza sérülésekkel, sebekkel a gyerek az iskolából
- Sok eltűnt holmi
- Gyakori fejfájás és hasfájás
- Étvágytalanság
- Alvászavar
- Egyedülléttől való félelem
- Romló jegyek
- Folyamatos levertség, szomorúság
- A korábban kommunikatív gyermekünk hirtelen nem beszélget, befele fordul
- Hirtelen indulatok, mások bántása

A bántalmazott gyerekek sokszor nem merik elmondani, ha bántják őket az iskolában, hiszen félnek, hogy egy esetleges tanári közbeavatkozás csak rontana a helyzetükön és az agresszív gyerek megboszulná a "bemártást". Szülőként a mi felelősségünk, hogy figyeljünk bármilyen, a gyerek viselkedésében beállt változásra, és lépjünk közbe, ha szükséges.

Az iskolai bántalmazás fajtái

- Ahogy a zaklatás jelei, úgy a fajtái is nagyon sokfélék lehetnek:
- Verbális bántalmazás: beszólogatás, gúnyolódás, pletyka terjesztése.
- Fizikai zaklatás: a verekedés, lökdösődés, fájdalommal járó bántalmazás
- Érzelmi bántalmazás: kiközösítés, megfélemlítés, fenyegetés, zsarolás
- Internetes zaklatás, cyber bullying

A bántalmazó és a bántalmazott mellett megjelennek az erődemonstráció megfigyelői is. Egy-egy ilyen jelenettel igyekszik a bántalmazó megalapozni az osztályon, iskolán belüli státuszát.

A digitális korban a zaklatás az iskola után otthon is folytatódhat a világhálón keresztül, ez az online zaklatás. Egy-egy kép vagy videó megosztásával az egész világ előtt tudják megalázni a bántalmazott felet. A már nagyon kis korban is elterjedt telefon- és internethasználat miatt egyre többen és egyre fiatalabbak is ki vannak téve az internetes zaklatás veszélyeinek.

Mit tehet a szülő?

Az iskolai bántalmazás megelőzése

Neveljük a gyerekeket körültekintően!

Segítsük a gyerekünk érzelmi fejlődését, az empátia kialakulását. Ennek érdekében beszéljete át élethelyzeteket, gondolkodjatok közösen, hogy bizonyos helyzetekben mi lehet a helyes megoldás. Ezt például egy közös meseolvasás után is megtudjátok tenni!

Alakítsuk ki a szociális érzékenységet!

Már egészen kicsi korban végezzen szociális tevékenységeket, segítsen másoknak, így később is magabiztosan tud segíteni a rászorulóknak. Érdekes szerepjátékokat játszani, amiken keresztül elsajátíthatják a fő szociális készségeket. A sok társasjáték is, ahol közösen, szabályok alapján kell játszani és alkalmazkodni, nagyon sokat segít a gyerekek társas kapcsolataiban.

Merjen segítséget kérni!

Igyekezzünk tudatosítani a gyerekekben, hogy bármikor nyugodtan fordulhatnak hozzánk, megbízhatnak bennünk és elhihetik, hogy tudunk nekik segíteni!

Mit tehetünk szülőként az iskolai bántalmazás ellen?

Mit tegyek, ha az én gyerekemet bántják?

Ha kiderül, hogy zaklatják a gyerekünket az iskolában, érdemes gyorsan és határozottan kezelni a helyzetet. Azonnal keressük fel az osztályfőnököt, igazgatót, iskolapszichológust, és ha tehetjük, a szülői értekezleten is beszéljünk a problémáról.

Próbáljuk megérteni a saját gyerekünk félelmeit, gondolatait és biztosítani arról, hogy mindenben mellette állunk. Adjunk tanácsokat, hogyan kezelje a helyzetet egy újabb bántalmazás esetén!

A magyar törvények alapján 18 éves kor a nagykorúság határa, de már 14 éves korunktól büntethetőek vagyunk.

Mit tegyek, ha a gyerekem a bántalmazó?

Ebben a helyzetben hajlamosak vagyunk azonnal magunkat hibáztatni, ezt próbáld meg elkerülni, de ne bagatellizáld el a helyzetet! Gondold át, hogy te mit tehetsz azért, hogy ez ne forduljon elő újra. Beszéljess a gyerekeddel és igyekezz megérteni, hogy mi váltotta ki ezt a helyzetet. Az empátiáját felélesztve nézzetek rá közösen a helyzetre és arra, hogy miért nem helyes, amit csinál. Világíts rá, hogy neki, hogy esne a hasonló bántás! Abban az esetben, ha úgy érzed, hogy nem tudod kezelni a helyzetet, ne félj felkeresni egy szakembert, hiszen az iskolai bántalmazás megoldása nem csak a te feladatod! (3)

**A rendőrség
hívószámai:
107, 112**

**Mit tegyél,
ha az iskolában
bármilyen módon
bántanak?**

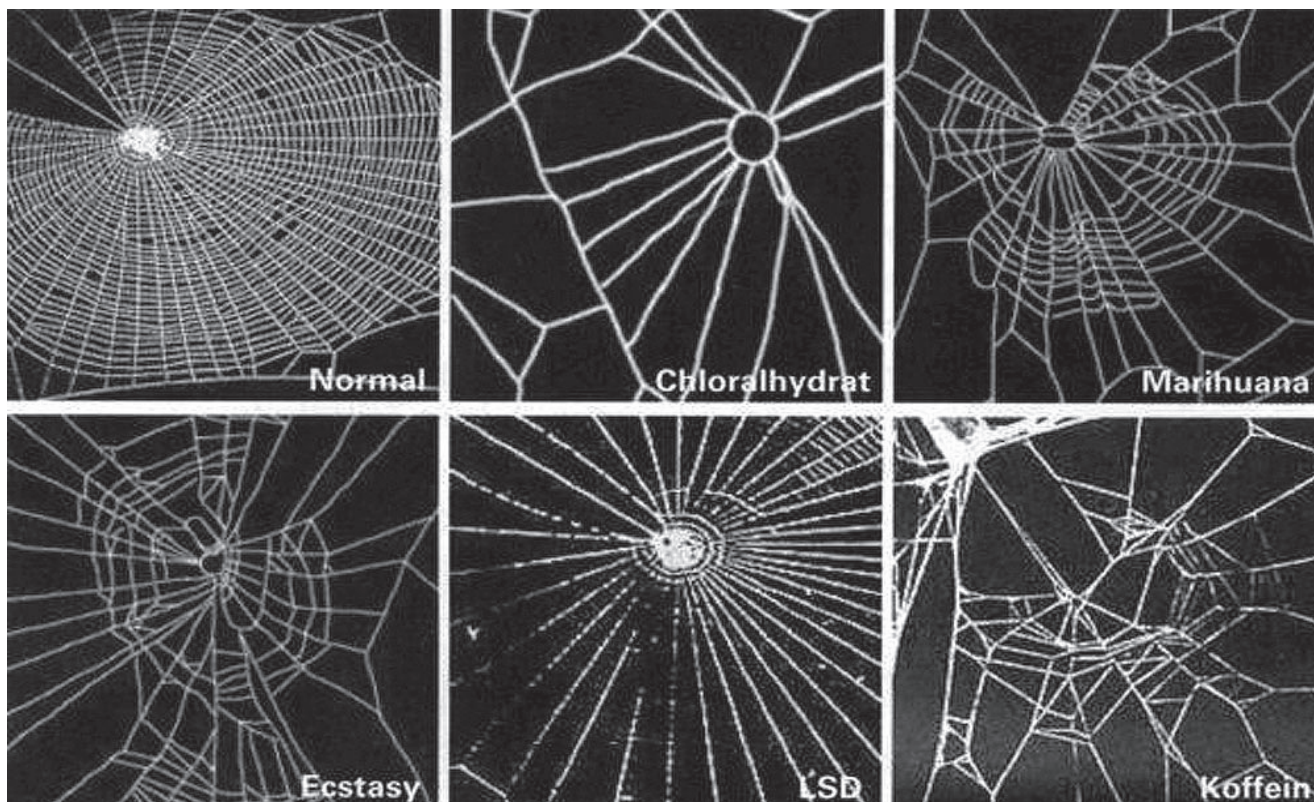

A legfontosabb, kérj segítséget!

A bántásokat nem érdemes viszonzni, hiszen azt te is már biztos tapasztaltad, hogy az csak "olaj a tűzre", és a csúfolódók csak még inkább bántani fognak.

Szólj a szüleidnek, testvérednek, barátoknak vagy tanár(ai)dnak. Nem vagy egyedül, mindig van, aki segíteni tud neked! Ez nem árulkodás! Lehet, hogy szégyelled, ami veled történik, de az egyetlen módja, hogy véget érjen a zaklatás, ha segítséget kérsz!

A drogokról

Fotó: *New Scientist* magazin 1995. április 29-ei szám

A NASA munkatársai 1995-ben egy érdekes kísérletbe fogtak. Néhány póknak különböző tudatmódosító szereket adtak, hogy szemléltessék azok központi idegrendszerrel való hatását. A drogok hatása alatt a pókok ilyen hálókat szőttek... El lehet képzelni, hogy az emberre milyen hatással vannak ugyanezek a szerek.

A drogok csoportosítása

Legális drogok: Minden olyan szer, amelynek gyártását, raktározását, behozatalát, kivitelet, forgalmazását az állam nem tiltja, illetve nem köti különösen szigorú ellenőrzéshez. Ezek a tea, a kávé,

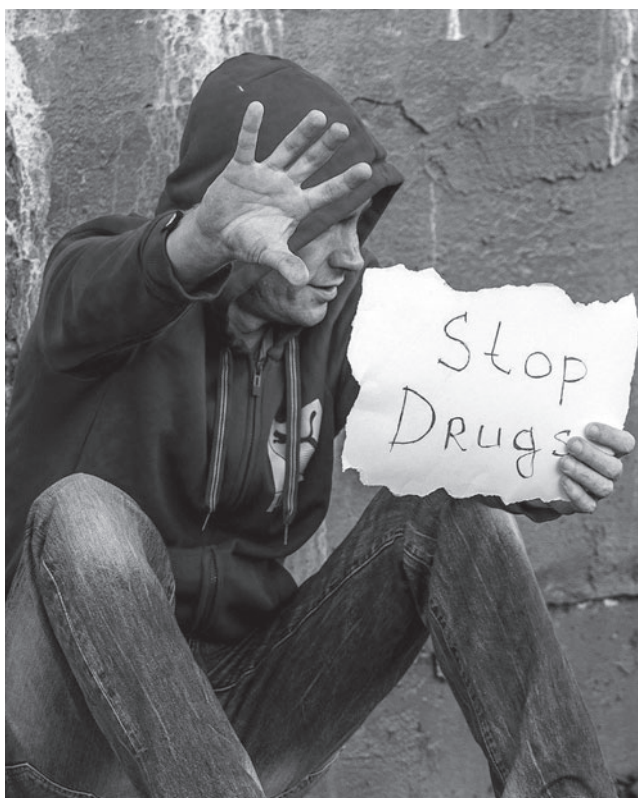
az alkoholtartalmú italok, a dohányárak, illetve a gyógyszerek.

A legális drogoknak két csoportja van: azok, amelyeknek használatához nem szükséges engedély, pl. cigaretta; illetve amelyekhez engedély szükséges, pl. gyógyszerek. Az engedély nélkül használható legális drogokhoz kapcsolódó törvénysértések szinte kizárólag a jövedéki, illetve a vámjogszabályokba ütköznek.

Illegális drogok: Olyan anyagok, amelyeknek gyártása, raktározása, behozatala, kivitele, forgalmazása államilag tiltott, illetve ez csak külön engedély alapján az erre feljogosítottak számára, kizárólag egészségügyi vagy tudományos célra es különösen szigorú ellenőrzés mellett lehetséges. Ezek azok az anyagok, amelyeket kábítószer néven ismerünk.

Az illegális drogokat szinten két csoportba sorolhatjuk: az olyan anyagok, amelyek megfelelő engedély mellett használhatók - pl. kábítószeres gyógyászati alkalmazása -, illetve amelyek legálisan nem hozzáférhetők. (4.)

Honnan tudom, hogy mely szerek fogyasztása tiltott?

Drognak azokat az anyagokat nevezzük, melyek meg tudják változtatni a tudatállapotot. A legális drogok kereskedelme és fogyasztása – kisebb-nagyobb korlátozásoktól eltekintve – nem tilos, közsímet legális drog az alkohol, a cigaretta vagy a kávé. Az állam által illegálisnak kiválasztott drogok (jogi fogalmukat használva: a kábítószeres) használata és forgalmazása azonban bűncselekmény. **A leggyakrabban használt tiltott drogok a kannabisz, az amfetamin, az MDMA, a heroin, a kokain és az LSD.**

A forgalomban újonnan megjelent, gyógyászati felhasználással nem rendelkező anyagokat vagy vegyületcsoportokat, amelyek alkalmasak a tudatállapot megváltoztatására, a törvény új pszichoaktív anyagnak nevezi. Az új pszichoaktív anyagok fogyasztása szintén tiltott. Az NSZKK Kábítószer-ellenőrző Szakértői Intézetének honlapján szerepelnek frissített listák az új pszichoaktív anyagokról. (5)

Milyen magatartásokat tilt a Büntető Törvénykönyv?

- Gyakorlatilag az illegális drogokkal kapcsolatos minden engedély nélküli magatartás büntetendő. A fogyasztáson, megszerzésen és a tartáson kívül tilos a drogok előállítása, termesztése, kínálása, átadása, és az azokkal való kereskedés. A kínálást akár egy egyszerű kérdéssel, az átadást pedig már egy adag drog ingyenes továbbadásával is meg lehet valósítani. Ha valaki több embernek is ad drogot, akkor az gyakran már forgalomba hozatalnak számít, ha pedig rendszeresen árusítja, akkor kereskedésért fogják felelősségre vonni. Megjegyzendő, hogy egyes (de nem mind-egyik!) bírói gyakorlat szerint a közös fo-

gyasztás során történő átadás a fogyasztáshoz sorolt elkövetési mód. Így csak fogyasztásnak, nem átadásnak minősül például egy kannabiszt tartalmazó cigaretta átadása a közös fogyasztás során.

- Fontos tudni, hogy bizonyos eseteket szigorúbban büntetnek. Ha a drog átadása, kínálása, forgalomba hozatala vagy az azzal való kereskedés valamilyen „védett helyszínen”, vagy annak közvetlen közelében történik, a büntetési tétel jóval magasabb, mint ha máshol követik el a bűncselekményt. Védett helyszínnek számítanak az óvodák, általános- és középiskolák, a felsőoktatási intézmények, a kollégiumok, a művelődési házak, stb.

- Az is szigorúbban büntetendő, amikor egy nagykorú személy ad drogot egy 18. évét még be nem töltött fiatalnak. (6)

Mit tegyek, ha a gyerekem/hozzátartozóm drogokat használ?

Minél hamarabb (különösen, ha korai tinédzserkorban) kezd el valaki kísérletezni (legális vagy illegális) szerekkel, annál nagyobb eséllyel lesznek problémái később a szerhasználattal és általában az élettel. Fontos tehát, hogy felmérj, mi is a helyzet. Add a tudtára, hogy nem fogod megbüntetni, ha őszintén elmondja, hogy milyen drogo(ka)t fogyasztott, milyen gyakran, kivel és főként, hogy miért. Mit az, amit ad neki az adott szer? Vajon tisztában van-e azzal, hogy milyen kockázatai vannak a szerhasználatnak? Beszéljétek meg!

Ami fontos: a hitelesség. A tinédzserek nagyon érzékenyek a felnőttek képmutatására. Tehát ha te iszol és/vagy cigizel, de közben a gyerekedet lehordod, amiért fűvezik, akkor nem leszel hiteles a szemében. Számodra lehet, hogy ez ég és föld, de számára nem az. A jó drogmegelőzés sem tesz különbséget illegális és legális szerek között.

A tinédzserkor az agyfejlődés egy nagyon különleges szakasza. Amikor még bizonyos, a magasabb döntéshozással, veszélyek mérlegelésével kapcsolatos agyterületek nem fejlődtek ki teljesen. A tiniknél ezért nem működik az, hogy egyszerűen elmondod nekik, hogy mennyire borzasz-

tóan veszélyes drogokat használni, és dramatizáld a szörnyű következményeket, hogy elrettentsd őket. A kamaszoknál a kortársak véleménye sokkal fontosabb: az, hogy menőnek tartsák a többiek. Ezért ne próbálkozz elrettentéssel, erkölcsi tanmessel, inkább oszd meg velük az érzelmedet, hogy aggódsz értük, és hallgasd meg őket.

Ha azt tapasztalod, hogy a gyereked érzelmileg, mentálisan egyben van (már amennyire egy kamasz lehet), ha nagyjából jól teljesít az iskolában, jó társaságban van, akkor egy kis kísérletezéstől, bulizástól önmagában még nem kell megijedned. De fontos, hogy közösen olyan világos határokat, szabályokat dolgozzatok ki, amelyekhez ő is tartja magát. A bulizás miatt nem hanyagolja el az iskolát, nem marad ki bizonyos idő után, szól, hogy hol van, kivel. És fontos, hogy tudja, hogy rád mindig számíthat, ha bajba kerül – és ott leszel, elhozod, ha kell. A biztonsága az első. (7)

De mégis, mikor tudom, hogy baj van?

Ha azt tapasztalod, hogy a gyereked/hozzátartozód zavartan viselkedik, ha úgy érzed, nem kommunikál őszintén, ha kimarad otthonról, az iskolából, munkából, ha meggyűlik a baja a tanárokkal/főnökkel, más diákokkal, ha romlanak a tanulmányi eredményei, és ha rendszeresen kerül kontroll-vesztett állapotba, akkor bizony joggal gyanakodhatsz arra, hogy a (legális vagy illegális) szerhasználata károssá vált, esetleg függőség alakult ki. Ilyenkor egyértelműen segítségre van szüksége.

A szerhasználati problémák gyakran az egész család működési zavarait tükrözik, akár több generáció óta cipelt feldolgozatlan traumákra vezethetők vissza. Így a legsikeresebb terápiás módszerek bizony a szülő, hozzátartozó aktív részvételével történnek. (8)

Helyek, ahol segítséget kérhetsz:

Adelente Alapítvány

Cím: 4400 Nyíregyháza, Vécsey u. 24.

Telefon: 06-30 -228-5440

E-mail: info@adelante.hu

Web: adelante.hu

Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kórházak és Egyetemi Oktatókórház Sántha Kálmán Szakkórház Drogambulancia

Cím: 4400 Nyíregyháza, Sóstói út utca 62.

Telefonszám: 06-42-595-559

Kisvárdai Város Kábítószerügyi Egyeztető Fórum

Cím: 4600 Kisvárdai, Wesselényi u. 34.

E-mail: vardakef@gmail.com

Telefonszám: 06-45-411-242, +36-30-719-7740

Web: www.vardakef.hupont.hu

Záhony és Térsége Kábítószerügyi Egyeztető Fórum

Telefonszám: 06- 45-525-508

E-mail: zahony@zahony.hu

Kántor a leghíresebb magyar rendőrkutya

Kántort szinte az egész ország ismeri. A legsikeresebb magyar rendőrkutya emléke a mai napig élénken él az emberek szívében.

A híres német juhászkutya története 1953-ban kezdődött, amikor hat hónaposan gazdájához, Tóth Tiborhoz került. Egymást választották ki. A 16 kölyök közül Kántor volt az, aki a legjobban felfigyelt Tibor hangjára.

Tóth Tibor, későbbi becenevén Csupati kovácsnak tanult. A háború után ejtőernyősnek állt, később a szentgotthárdi kaszárnyában dolgozott. 21 éves korában rendőr lett, amihez igen nagy tehetsége is volt. Ő honosította meg Magyarországon a szagazonosítást, amin három éven keresztül dolgozott, s ami később egész Európában elterjedt. Kántor volt az élő bizonyítéka annak, hogy a módszer sikeres.

1953-ban indult el Magyarországon az első rendőrkutyás kiképzőprogram, eleinte csak kísérleti jelleggel. Nagy dolog volt ez Tibor számára, hiszen megyénként csak egy-egy ember élhetett ezzel

a lehetőséggel. Ekkor talán még nem is gondolta, mennyire meg fog változni az élete. A kutya egyedülálló tehetsége azonnal megmutatkozott a kiképzés során. A tréning után – amit osztályelsőként végzett el – Kántor 1953. május 10-én hivatalosan is a Vas Megyei Rendőr-főkapitányság nyomozókutyájává vált.

Első bevetése egy tyúklopási ügy volt. Gyakran leplezett le bolti tolvajokat, betörőket, határsértőket, de még gyilkosokat is. Fáradhatatlan nyomozó volt, a jegyzőkönyvek szerint a 11 éve során 78.000 km-t tett meg. Előfordult, hogy másfél napon át követett egy nyomot, eközben több mint száz kilométert gyalogolt gazdájával. Szolgálati ideje alatt 279 alkalommal kutatta fel a bűnösöket, és megközelítőleg 1,2 millió forintot juttatott vissza a jogos tulajdonosoknak. Ez, főleg akkoriban hatalmas összegnek számított.

Kántor kiemelkedő tehetségének köszönhetően 1954-ben, 1957-ben és 1961-ben is megnyerte az Országos Nyomozókutya-versenyt. Nem volt hozzá fogható eb Magyarországon, de talán az egész világon sem. Étel sem fogadott el mástól, kizárólag a gazdájától, és csak a saját tálkájából evett. Ha nem volt náluk a tál, Csupati kézből adta neki az eledelt.

Gazdájával élete során összesen 536 bevetésen vettek részt. A határon négyszer robant fel akna a közelükben, melyek egyes repeszeit Tibor élete végéig a hátában hordozta. Egy ezekhez hasonló robbanószerkezet aztán egy napon a kutya vesztét okozta. A Fertő tónál nyomoztak Tiborral, amikor Kántor aknára lépett. Nem halt bele azonnal, de olyan súlyos sérüléseket szenvedett, hogy el kellett altatni.

1964. június 21-én Kántor végső álmra szenderült. Egy ország gyászolta a magyarok hős rendőr-kutyáját.

1970-ben megjelent a Kántor nyomoz című könyv, amit nem sokkal később követett a Kántor a nagyvárosban.

A Csupati becenevet Szamos Rudolf író adta Tibornak, aki először nem kedvelte, majd idővel megszokta az új megszólítást.

A megjelent könyvek ihlették az 1975-76-ban forgatott Kántor című ötrészes tévésorozatot.

Magyarok millióit ültette a készülékek elé, egy ország várta a rendőr-kutya és gazdája történeteit.

Kántor halála után Tibor még tíz évig dolgozott kutyás rendőrként. Új társa egykori négylábú partnere lánya, Elli volt. (9)

A rendőrség kialakulása Magyarországon

Az önálló magyar rendőrség felállítására az 1848-49-es szabadságharc idején már születtek tervek, Pesten fel is állították az Országos Rendőri Hivatalt. Az új hivatal feladata lett volna a teljes országot lefedő rendőri felügyelőségek létrehozása, ez a szabadságharc bukása miatt azonban nem valósulhatott meg. A kiegyezésig a császári

1920-as évek, csendőri intézkedés

rendelet alapján felállított zsandárezredek feladata lett a nagyobb városokon kívüli területek közbiztonságának védelme. Budapesten és a törvényhatóságú városokban a települési önkormányzat felügyelete alá tartozó rendőrségek működtek.

A kiegyezés után a zsandárezredek feloszlatták, a városokon kívüli területek felügyeletét – a csendőrség megszervezéséig – a vármegyék fennhatósága alá tartozó pandúrszervezetek végezték. Munkájukat a csendbiztosok irányították. 1881-ben végül elkezdte a működését a belügyminiszter és a hadügyminiszter

**A törvények
nem ismerete
nem mentesít a
következmények
alól!**

alárendeltségébe tartozó, katonailag szervezett Magyar Királyi Csendőrség. 1910-re a csendőrök száma meghaladta a 10 ezret. (10)

A városi rendőrségek továbbra is az önkormányzatok felügyelete alatt működtek, majd 1873-ban a budapesti rendőrség a belügyminisztérium felügyelete alá került, és a továbbiakban Budapesti Államrendőrség néven működött. Évtizedekig tartó egyeztetés és előkészítés után végül az első világháborút követő zűrzavaros időszakban, 1920-ban minden városi rendőrséget a belügyminiszter felügyelete alá rendelték, azaz államosítottak. Két évet vett igénybe a teljes országot lefedő rendőri kerületek megszervezése, végleges formáját a 30-as évekre érte el, elnevezése ekkor Magyar Királyi Rendőrség volt. A Trianoni békeszerződés rendelkezései alapján a rendőrség létszáma 12 ezer fő, a csendőrségé pedig 8 ezer fő lehetett. 1921-ben jött létre az országos rendőrfőkapitányi pozíció.

1885-ben szervezték meg a fővárosban a detektívosztályt, így igyekeztek javítani a nyomozói munka minőségét. Tíz évvel később a detektívek létszáma már lehetővé tette a specializálódást. A századfordulóra általánossá vált az ujjlenyomatok és a fényképfelvételek készítése, szervezettebb nyilvántartás jött létre.

Az 1920-as és 30-as évek során több engedélyeztetési és nyilvántartási hatáskört helyeztek a rendőrséghez, így egyre inkább bürokratikus szervezetté vált.

A második világháború végére a rendőrség is romokban hevert, mivel az egyenruhás rendőri állomány jelentős része a háború során frontszolgálatban elesett, vagy hadifogságba került. A közbiztonságot és közrendet a megcsappant létszámú rendőrség nem tudta fenntartani. 1945-ben a csendőrséget – mint félkatonai és jobboldali szervezetet – feloszlatták. A rendőrség a szovjet megszállás kezdete óta kommunista irányítás alatt állt, így kezdődött meg annak újjászervezése.

A rendőrség létszáma az év végére megközelítette az 50 ezer főt. A rendőrség berkein belül került felállításra a politikai rendészeti osztály, amit később Államvédelmi Osztálynak neveztek el, és a Belügyminisztérium irányítása alá került. 1949-től a rendőrséget közvetlenül a Politikai Bizottság is irányíthatta, így az 1950-es évektől kezdve egy politikai feladatoktól túlterhelt, rendkívül központosított, szigorúan katonai hierarchián alapuló szervezet lett egészen a rendszerváltásig. (11)

Mit tehet a szülő a gyereke biztonsága érdekében?

- Fontos, hogy a gyerekek magabiztosan tudják szüleik nevét, telefonszámát, pontos lakcímüket.
- A szülők beszélgessenek gyermekükkel a 112-es segélyhívószám használatáról.
- Hívják fel a kicsik figyelmét arra, hogy idegenekben - még ha kedvesek is - ne bízzanak meg, velük ne menjenek sehová, még útbaigazítás céljából sem!
- Soha ne szálljanak be ismeretlenek autójába!
- Ha egyedül vannak otthon, soha senkinek ne nyissanak ajtót!
- Tanítsák meg gyermeküknek, hogy idegentől - még ha ajándékot is kínál - ne fogadjanak el semmit! (12)

Van visszaút?

Vajon van-e visszaút a bűn világából? Képes-e valaki megváltozni vagy örökre elsüllyed benne? A kilencvenes évek leghíresebb, leghírhedtebb bűnözője Magyarországon a Viszki néven emlegetett Ambrus Attila volt. Hosszú éveken keresztül számos bankfiókot, takarékszövetkezetet, postát, utazási irodát kirabolt, a pénzt pedig felélte: fényűző életet élt, utazgatott a világban. A Viszki nevet onnan kapta, hogy a rablások előtt minden alkalommal megivott 1-2 dl wiskey-t egy közeli kocsmában.

Hogy jutott el idáig? Mi vitte rá, hogy bűncselekményt kövessen el? Ambrus Attila Erdélyben született, szülei helyett nagymamája nevelte (anyja elhagyta, apja verte) és már gyermekkorában szembekeverült a törvénnyel. A nyolcvanas évek végén Magyarországra szökött, itt próbált meg új életet kezdeni. Csíkszeredán, majd hazánkban is sportolt, jégkorongozott. Családi háttere gyakorlatilag nem volt. Labilis személyisége szinte előrevetítette, hogy a lejtőn, amin elindult, nem sikerül majd megállnia. A bűncselekmények szerencsére emberi életet nem követeltek, viszont a bankfiókok alkalmazottai, akik átérték a rablásokat, életre szóló, komoly lelki és pszichés megrázkódásokat szenvedtek el.

Ambrus Attila elfogása után a börtönben folyamatosan képezte magát: leérettségizett, kitanulta a keramikus szakmát, és diplomát is szerzett. Szabadulása óta élete 180 fokos fordulatot vett. Családot alapított, napjainkban is vállalkozóként kerámiák készítésével foglalkozik. Az, hogy egy bűnöző a börtönévek után vissza tudjon illeszkedni a társadalomba, nagyon ritka. Komoly önismeret, tanulás és elhatározás szükséges, hogy erre egyáltalán esélye legyen.

Életéről 2017-ben, *A Viszki* címmel készült film.

Küzdősportok szerepe a bűnmegelőzésben

- *Miért fontos egy gyerek életében, hogy küzdősportot tanuljon? Hogy befolyásolja a személyiségét?*

- A sport, és ezen belül a küzdősport is megerősíti a gyerekeket testileg, lelkileg, szellemileg. **Minél hosszabb ideig űz valaki egy küzdősportot, annál inkább tudatában lesz a saját erejének, hogy ezáltal milyen könnyen okozhat kárt másoknak. Megtanulja, hogy csak önvédelemre használja a megszerzett tudást.** A küzdősport leginkább kitartásra, és a monotónia tűrésére tanít. Akik évekig foglalkoznak küzdősporttal, azok a mindennapi életben is tudják alkalmazni azokat a kompetenciákat, amiket elsajátítottak a sport által. Megtanulják azt, hogy a test milyen értékes dolog. Teljesen máshogy néznek magukra, a testükre. Ők nem nyúlnak majd alkoholhoz, cigarettahoz vagy kábítószerhez. Természetesen olyan edző szükséges ehhez, aki jó irányba vezeti a gyerekeket. - válaszolta Sipos András karate edző.

- *Az oktató tehát példaképként kell, hogy álljon előttük.*

„A harcművészet végső soron önismeret. Egy ütés vagy rúgás em az ellenfeled fogja előled elrepiíteni, hanem az egódat, a félelmeidet és a belső gátjaidat.”

Bruce Lee

- Az oktató mindenképp példakép! Ha jó irányba viszi őket akkor is példakép, ha nem jó irányba, akkor is... Fontos, hogy a szülő jó oktatót válasszon, aki majd tanítani fogja a gyereket.

- *Mennyire nehéz manapság az online tétől kimozdítani a fiatalokat? Milyen eszközök vannak, arra, hogy elkezdjen valaki sportolni?*

- Eleve a mozgásra is nagyon nehéz motiválni, megmozdítani őket. Legyen ez akár testnevelés óra vagy küzdősport. Mi sok bemutató tartunk, ahol a gyerekek megismerkednek a karatéval és ki is próbálhatják.

- *Mikor érdemes elkezdni egy küzdősportot?*

- Minél hamarabb, az iskolás kor elején, 6-7 évesen a legideálisabb. Lehet korábban is kezdeni, de a kicsikkel teljesen másképp, külön kell foglalkozni, nem lehet közösen az iskolás korúakkal.

- *A karate mit tanít egy gyereknek?*

- Elsősorban önfegyelemre, önuralomra tanít. Egy példa: a gyerek megcsinál öt felvőtámaszt, de tudjuk, hogy a hatodik, hetedik neki már fájdalommal jár. A sport által megtanulja azt is, hogy tolja ki a fájdalomküszöbét.

Továbbá önvédelemre tanít. Ha támadás éri, tudja, hogy arra hogyan reagáljon. A megfelelő technikát alkalmazva, minimális fájdalommal el tudja érni, hogy ne történjen nagyobb baj.

- *Egy küzdősport esetében nagyon fontos, hogy a gyerek a megszerzett tudással ne éljen vissza. Valóban önvédelemre használja, ne kihasználja az erőfölényét egy másik emberrel szemben. Ez egy nagyon vékony vonal, ahol át lehet billeni a másik oldalra...*

- Ez egy vékony jég, amivel a küzdősport jár. Hogy megmarad önvédelemnek vagy elmegy a bűnözés irányába, az elsősorban az edzőtől függ. Ő látja, hogy melyik gyereket lehet tanítani, és melyiket kell eltanácsolni. Ha azt tapasztalja, hogy a személyisége nem alkalmas rá – például uralkodni próbál a társain -, és nem sikerül neveléssel, szép szóval jó irányba terelni, akkor nem szabad tovább edzeni, el kell engedni. Akiket nem lehet fegyelmezni, nem szabálykövetőek, általában maguktól el is mennek. Az ő kezükbe nem szabad olyan eszközöket adni, amit utána nem megfelelően használnának.

Forrás:

1. nkerepo.uni-nke.hu
2. dr. Garamvölgyi László nyugállományú rendőr dandártábornok
3. regiojatek.hu/blog/szulokent-az-iskolai-bantalmazas-ellen
4. Balázsfalvy Gusztávné: Bűnmegelőzési ismeretek
- 5-6. drogrporter.hu/drogjog/
- 7-8. drogrporter.hu/hozzatarozoknak/
9. azenkutyam.hu, László Enikő: Kántor: a leghíresebb magyar rendőrkutya története
10. Romsics, Ignác. Magyarország története a XX. században. Osiris, 2010. május 7.
11. police.hu/sites/default/files/Zsaru_17_mell.pdf
police.hu/hu/hirek-es-informaciok/legfrissebb-hireink/zsaru-magazin/a-rendorseg-allamositasa
jog.tk.mta.hu/uploads/files/25_Christian_Laszlo.pdf
12. police.hu

Fotók forrása: pixabay.com, police.hu, KMME, jegyzettar.blog.hu

Impresszum: **EGY JOBB VILÁGÉRT**

Megjelenik: 2500 példányban

Kiadja: **Kárpát-medencei Magyarokért Egyesület**

4841 Jánd, Tisza u.1. • Felelős kiadó: **Siket Tibor**

Nyomda: **Kölcsey Nyomda Kft.** Tapolca

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE